

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 122/2023-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], adresa pre doručovanie [REDAKOVANÉ], bez právneho zastúpenia, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžk 40/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ v neúplnej ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 23. septembra 2020 elektronicky a 25. septembra 2020 poštou namieta „*prieťahy v súdnom konaní*“ a tvrdí, že dochádza „*k porušovaniu práva na prejednanie veci v primeranej lehote*“ postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „*najvyšší súd*“) v konaní označenom v záhlaví tohto rozhodnutia. Žiada, aby ústavný súd „*udelil najvyššiemu súdu pokutu vo výške 175.000,- EUR za prieťahy v konaní*“ a „*vydal rozsudok*“, ktorým uloží povinnosť najvyššiemu súdu zaplatiť mu „*odškodné za prieťahy*“ v sume 60 007 eur a nahradiť mu trovy konania.

2. Keďže ústavná sťažnosť v podobe, v akej ju sťažovateľ predložil, nespĺňa náležitosti ustanovené zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o ústavnom súde*“), ústavný súd sťažovateľa vyzval podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde na odstránenie jej nedostatkov spočívajúcich v absencii povinného zastúpenia sťažovateľa kvalifikovaným právnym zástupcom tak, ako to vyžaduje § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ďalej v absencii dátumu narodenia sťažovateľa a v neposlednom rade aj v absencii jednoznačného návrhu rozhodnutia vo vzťahu k porušeniu konkrétnych základných práv a slobôd, ktorého sa sťažovateľ od ústavného súdu domáha. Ústavný súd súčasne sťažovateľa poučil, že ak uvedené nedostatky návrhu v stanovenej

lehote neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

3. Na predmetnú výzvu ústavného súdu sťažovateľ reagoval podaním doručeným 10. marca 2021, v ktorom uviedol dátum svojho narodenia, ako aj návrh rozhodnutia, ktorého sa domáha, a zároveň požiadal o predĺženie lehoty na odstránenie nedostatku návrhu týkajúceho sa absencie právneho zastúpenia pred ústavným súdom „*do doby pokiaľ ústavný súd nerozhodne o protiústavnosti § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde*“, keďže sa domnieva, že ide o „*rozpor s právom domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde*“. Vo svojom podaní uvádza, že má negatívne skúsenosti s advokátmi, nemá v nich dôveru a Slovenskú advokátsku komoru považuje za zločineckú organizáciu, ktorá kryje protiprávne aktivity svojich členov.

4. Na výzvu ústavného súdu z 30. augusta 2022 na preukázanie majetkových a osobných pomerov, ak žiada o ustanovenie advokáta, resp. opakovanú výzvu na predloženie plnomocenstva pre ním zvoleného advokáta, sťažovateľ reagoval zaslaním vyplneného formulára o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.

5. Z ústavnej sťažnosti a jej doplnenia vyplýva, že sťažovateľ sa správnu žalobou doručenou 3. mája 2017 Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „*krajský súd*“) domáhal preskúmania rozhodnutí Centra právnej pomoci, Kancelárie Banská Bystrica, ktorými mu nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že nespĺňa podmienku materiálnej núdze.

6. Rozsudkom krajského súdu č. k. 23 S 63/2017 z 13. decembra 2017 bola žaloba sťažovateľa zamietnutá. Proti predmetnému rozsudku podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, o ktorej podľa jeho tvrdenia nebolo v čase podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté.

7. Sťažovateľ uvádza, že v napadnutom konaní najvyššieho súdu dochádza k priet'ahom. V tejto súvislosti poukazuje aj na konanie vedené krajským súdom o jeho správnej žalobe, pričom sa domnieva, že ide o totožný žalobný návrh, o ktorom konanie trvá neprimerane dlho.

8. Ústavný súd v súčinnosti s najvyšším súdom zistil, že kasačná sťažnosť sťažovateľa mu napadla 20. septembra 2018 a rozsudkom č. k. 2 Sžk 40/2018 z 25. novembra 2020 bola zamietnutá. Najvyšší súd 10. decembra 2020 vrátil spis krajskému súdu a napadnuté konanie je skončené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26. marca 2021.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľom tvrdené porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „*ústava*“) postupom najvyššieho súdu v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa.

10. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Zákon o ústavnom súde v ustanoveniach upravujúcich všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (konkrétne v § 43 ods. 3) stanovuje, že k návrhu musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť,

že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

12. Vychádzajúc z § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý sa uplatní aj v konaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy, sťažovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom.

13. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

14. Preskúmaním obsahu prejednávanej ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ v nej, a rovnako tak ani v jej doplnení, o ustanovenie právneho zástupcu výslovne nepožiadaval, aj keď ústavnému súdu doručil vyplnené tlačivo o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch. Uvedený nedostatok bráni ústavnému súdu posudzovať majetkové pomery sťažovateľa a skúmať, či by tieto prípadne odôvodňovali ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

15. Navyše, sťažovateľ nepredložil ani v dodatočne stanovenej lehote splnomocnenie na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom udelené zvolenému advokátovi, a to aj napriek tomu, že ústavný súd vo výzve z 30. augusta 2022 sťažovateľa poučil, že ak nebudú splnené podmienky na ustanovenie advokáta a ani nepredloží plnomocenstvo udelené advokátovi, ústavnú sťažnosť odmietne.

16. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom a chýbajúcu žiadosť o ustanovenie advokáta ústavným súdom (požiadavka plynúca z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) je možné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34.

17. Napriek už uvedeným skutočnostiam však ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti zohľadnil materiálny prístup k ochrane sťažovateľových práv a podrobil postup najvyššieho súdu v napadnutom konaní tzv. kvazimeritórnemu prieskumu, ale ani po jeho uskutočnení ústavný súd nemohol prijať iný záver ako ten, ktorý je uvedený vo výroku tohto rozhodnutia.

18. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (v danej veci najvyšší súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

19. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06) a že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 149/02, III. ÚS 92/03, II. ÚS 118/2014). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakované a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (rovnaké závery ústavný súd vyslovil taktiež napr. v I. ÚS 19/00, I. ÚS 57/01 alebo III. ÚS 199/02).

20. Ústavný súd konštatuje, že obdobie od 20. septembra 2018 do 25. novembra 2020, teda dva roky a dva mesiace, ktoré konanie na najvyššom súde trvalo, možno z hľadiska ústavnej udržateľnosti považovať za primeranú dobu, pokiaľ ide o rozhodovanie o kasačnej sťažnosti proti právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu. Ani samotný sťažovateľ nepoukázal na prípadný neefektívny, resp. nesústredený postup v konaní najvyššieho súdu.

21. V danom prípade nemožno v kontexte celkovej dĺžky napadnutého konania, ktorá nevykazuje znaky neprimeranosti, považovať postup najvyššieho súdu za taký, ktorý by svojou ústavne relevantnou intenzitou zakladal porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov.

22. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

23. V uvedenom prípade konanie o kasačnej sťažnosti na najvyššom súde bolo právoplatne ukončené krátko po podaní ústavnej sťažnosti, a teda došlo k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, pričom dĺžkou samotného konania nedošlo k zásahu do označeného práva sťažovateľa.

24. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa smerujúca proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžk 40/2018 nespĺňa podmienku právneho zastúpenia a je zjavne neopodstatnená. Vzhľadom na to ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. b) a g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. februára 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu